

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 146 23/99-005 043
Signatura: an6cs105

Oblastní pracoviště č. 14
Okresní pracoviště Ostrava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Ostrava-Poruba, J. Valčíka 4411 708 00 Ostrava-Poruba
Identifikátor ředitelství:	600 144 950
Ředitel školy:	Mgr. Antonín Dohnal
Zřizovatel:	Město Ostrava, Městský obvod Poruba, Klimkovická 55, 708 56 Ostrava-Poruba
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava
Termín inspekce:	19. - 20. leden 1999
Inspektor:	Mgr. Vladislav Vančura
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy stanovená v § 38a odst. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) školského zákona č. 258/96 Sb., písemné materiály ředitele školy z oblasti řídicí, organizační a kontrolní činnosti, povinná dokumentace školní družiny, používané tiskopisy vysvědčení, rozhodnutí o odkladu začátku povinné školní docházky a dodatečném odkladu školní docházky

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ředitel Základní školy Ostrava-Poruba, J. Valčíka 4411 (dále jen "ŘŠ" a "škola") předložil dlouhodobé koncepční záměry v písemné podobě jako samostatný materiál školy. Koncepce rozvoje školy vznikla po nástupu ŘŠ do funkce v roce 1994. Většinu bodů uvedených v koncepci školy se podařilo uvést v život.

V současné době by bylo vhodné vypracovat pro další čtyřleté období koncepci novou a po projednání se zaměstnanci školy a s rodiči ji předložit zřizovateli (s cílem dosáhnout shody v těch oblastech, které předpokládají použití finančních prostředků městského obvodu).

Oblast koncepčních záměrů školy a plánování výchovně vzdělávacího procesu má nadprůměrnou úroveň.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Širší vedení školy se sedmnácti třídami a třemi odděleními školní družiny je tvořeno kromě ŘŠ jeho zástupkyní a výchovnou poradkyní. Porady tzv. kolegia školy, složeného z ŘŠ, zástupkyně ředitele, výchovné poradkyně, zástupců pedagogického sboru z 1. a 2. stupně a vedoucí školní jídelny, jsou svolávány jednou měsíčně.

Kompetence zástupkyně ŘŠ, výchovné poradkyně i pedagogických pracovníků jsou stanoveny písemně. Ve škole byly zřízeny metodické orgány.

Řád školy se zabývá organizací vyučovacího dne, pravidly chování žáků ve třídách a o přestávkách, jakož i povinnostmi žakovských služeb. Výrazně jsou v řádu zachycena práva žáků na přednášení připomínek k výuce a k organizaci školy a další práva žáků, jež vycházejí z Úmluvy o právech dítěte. Celkově lze tedy říci, že práva a povinnosti žáků jsou v řádu školy zachyceny ve vyvážené formě. Na některé drobné nepřesnosti v řádu školy byl ŘŠ upozorněn.

Při škole není zřízena rada školy.

Organizační struktura školy je nadprůměrná.

2.2 Personální struktura

V školním roce 1998-99 pracují ve škole 24 pedagogičtí pracovníci (ŘŠ, zástupkyně ŘŠ, 19 učitelů a tři vychovatelky školní družiny). Kromě výše zmíněných pracovníků je členkou sboru jedna učitelka, která čerpá v současné době mateřskou dovolenou.

Celý učitelský sbor je s jedinou výjimkou složen pouze z učitelů, kteří získali odbornou z pedagogickou způsobilost pro výuku na 1. nebo 2. stupni základní školy. Jediný pedagogický pracovník bez odborné a pedagogické způsobilosti zahájil vysokoškolská učitelská studia, takže jeho přijetí do pracovního poměru lze hodnotit pozitivně.

Aprobovaně odučené hodiny představují na prvním stupni cca 70 %. Přibližně stejné procento představují aprobovaně odučené hodiny na druhém stupni. V obou pátých třídách (a částečně i ve čtvrtých třídách) odučí zatím většinu hodin učitelé s odborností pro 2. stupeň základní školy. Škola vykazuje dle přehledu předloženého ŘŠ stoprocentní aprobovanost výuky českého jazyka, zeměpisu, přírodopisu, fyziky, chemie a hudební výchovy na 2. stupni. Poměrně vysoká procenta aprobovaně odučených hodin najdeme u anglického jazyka, matematiky, občanské výchovy, dějepisu a výtvarné výchovy (od 71 do 86 %). Pod 50 % se nacházejí praktické činnosti a tělesná výchova, zcela chybějí učitelé německého jazyka a rodinné výchovy.

Ve třech odděleních školní družiny pracují vychovatelky, které vystudovaly obor vychovatelství pro školní družiny.

Jádro pedagogického sboru je stabilizované. V posledních dvou letech odešli tři pedagogičtí pracovníci (dva na jinou školu, jeden mimo školství).

V pedagogickém sboru jsou nejvýrazněji zastoupeni pracovníci ve věkové skupině od 45 do 55 let (8 pracovníků). Pracovníci ve věkové skupině do 35 let (6) a od 35 do 45 let (5) za nimi co do počtu nezaostávají nijak výrazně. V kategorii pedagogických pracovníků nad 55 let do důchodového věku najdeme jediného pracovníka. Škola zaměstnává čtyři pedagogické pracovníky důchodovém věku.

Složení učitelského sboru je z hlediska vzdělávacího programu spíše příznivé. Stabilita sboru je nadprůměrná. Personální podmínky spíše nadprůměrné.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

ŘŠ vypracoval materiál s názvem Vnitřní klasifikační řád platný od 1. října 1998, který v ucelené formě shrnuje ustanovení vyhlášky č. 291/1991 Sb., jež se vztahují k hodnocení a klasifikaci. Zpracoval rovněž kvalitní plán kontrol členěný na jednotlivé měsíce školního roku a kritéria pro přiznání odměn a osobních příplatků pro všechny pracovníky školy.

Hodnocení a klasifikace žáků probíhá ve většině případů v souladu s vyhláškou o základní škole č. 291/1991 Sb.

V školním roce 1997-98 byl komisionálnímu přezkoušení podroben žák 1. stupně S. P., který ze zdravotních důvodů nemůže navštěvovat školu. V jeho případě měla škola postupovat odlišným způsobem. Podklady pro klasifikaci měla dodat učitelka, která ho vyučovala v místě jeho bydliště. Komisionální přezkoušení je v takových případech zbytečné, hlavně však nemá oporu ve vyhlášce o základní škole č. 291/1991 Sb.

Celkově kladně je hodnoceno využívání širšího slovního hodnocení. V případě žáka M. W. bylo ale 27. června 1997 použito slovní hodnocení, které odpovídá spíše nedostatečné známce. Žák M. W. však neopakoval ročník i přes hodnocení "Žák učivo neovládá, převládá nesamostatné myšlení, odpovídá nesprávně i na návodné otázky, dělá podstatné chyby, pomoc a pobízení k učení zatím neúčinné".

Kontrolní systém školy včetně hodnocení pracovníků ŘŠ je nadprůměrný. Hodnocení žáků pedagogie je spíše nadprůměrné.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Zápisy pedagogických porad vedené na jednotlivých listech jsou podrobné. Pro školní rok 1998-99 je plánováno pět pedagogických rad. Provozní porady organizuje vedení školy podle potřeby. Vyučující zpracovávají pro ŘŠ zprávy o prospěchu a chování třídy v čtvrtletní frekvenci.

Pracovníci školy mají zaručen přístup k potřebným sdělením v kanceláři školy a ve sborovně.

Žáci a jejich zákonní zástupci jsou o aktuálních událostech ze života školy informováni pomocí zápisů v žákovských knížkách a v sešitech. Škola pořádá čtyři třídní schůzky v průběhu školního roku. Významný je školní časopis.

Vnitřní informační systém školy má nadprůměrnou úroveň. Vnější informační systém je hodnocen jako spíše nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

ŘŠ předložil rozhodnutí o zařazení do sítě škol z 14. března 1996 čj. ORG 369/96. Škole byla vydána zřizovací listina s datem 23. říjen 1995, v níž je pořadí slov, ze kterých

se skládá název školy, odlišné od pořadí uváděného v § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb. Toto nedopatření může odstranit zřizovatel vydáním dodatku k zřizovací listině.

Škola používá schválené tiskopisy vysvědčení.

Přehled odkladů školní docházky s kopiemi protokolů rozhodnutí je evidován v neočíslovaném sešitě. Při rozhodování o odkladech školní docházky nerespektuje ŘŠ vždy znění § 34 odst. 2 zákona č. 258/96 Sb. Vydal totiž rozhodnutí na základě odborného posouzení vystaveného klinickým psychologem.

Třídní dokumentace je vedena, ale katalogové listy nezachycují vždy přesně průběh povinné docházky žáka. V některých katalogových listech chybějí například podstatné údaje o počátku školní docházky (odklad nebo dodatečný odklad). Z katalogových listů žáků 2. stupně není jasné, kterou třídu opakovali.

Počet žáků, jež je možno zařadit do tří oddělení školní družiny, byl překročen v období od počátku školního roku do ledna 1999. Ředitel školy snížil počty dětí zapsaných v odděleních školní družiny na 75 (po projednání s rodiči žáků) na počátku ledna 1999. Seznamy dětí zařazených od ledna do školní družiny jsou vyvěšeny na nástěnce školy. Seznamy žáků v přehledech výchovně vzdělávací práce však zatím nebyly opraveny (data odhlášek jsou vepsána obyčejnou tužkou).

Vedení dokumentace školy má průměrnou úroveň.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

V školním roce 1998-99 pracuje škola v 1. - 9. ročníku v 10 třídách podle vzdělávacího programu čj. 21 969/96-22 (rozšířená výuka hudební výchovy). Souběžně s tímto programem jsou do vzdělávacího programu Základní škola (čj. 16 847/96-2 z 30. dubna 1996) zařazeni žáci 7 tříd 2. - 5. a 7. - 9. ročníku. Učební plány se shodují s předloženým rozvrhem hodin. ŘŠ byl upozorněn na porušování vyhlášky č. 291/1991 Sb. při krácení přestávek mezi 8. a 9. vyučovací hodinou. Ještě v průběhu orientační inspekce byl změněn rozvrh hodin a porušení vyhlášky bylo odstraněno.

Učitelé postupují ve výuce podle učebních osnov a podle tematických plánů, jež na jejich základě zpracovali.

Nabídka volitelných předmětů je bere v úvahu potřeby a zájmy žáků tříd bez rozšířené výuky hudební výchovy. Místo doporučených dvou druhů volitelných předmětů na třídu, tedy šesti skupin volitelných předmětů, bylo zřízeno osm skupin. Bohatá je nabídka nepovinných předmětů.

Individuální výuka integrovaných žáků je realizována vyučujícími ve skupinách, jelikož není zatím možno (z personálních důvodů) dodržet rozsah doporučený pedagogicko-psychologickou poradnou.

V školním roce 1997-98 byl realizován pobyt žáků v škole v přírodě.

Plnění učebních dokumentů a nabídka individuální volby vzdělávacích aktivit jsou nadprůměrné.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené školským úřadem a zřizovatelem umožňují realizovat vzdělávací program školy a zabezpečují provoz školy.

Navíc ŘŠ spolu s rodičovským sdružením úspěšně posiluje rozpočet školy a její vybavení pomůckami pomocí prostředků získaných od příznivců školy.

Dle zjištění školského úřadu překračuje škola normativ pedagogických pracovníků.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k schváleným učebním dokumentům je spíše nadprůměrná.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ ZÁVĚRY

Inspekce nezjistila porušení obecně závazných právních předpisů. Méně závažné nedostatky byly odstraněny ŘŠ v průběhu inspekce. Pro práci inspektora byly vytvořeny dobré podmínky.

ŘŠ získal podporu obce, rodičovské veřejnosti a pedagogického sboru.

Další finanční prostředky získala škola úspěšnou účastí v projektech zaměřených na rozvoj základního školství.

Doporučení pro ŘŠ:

- projednat koncepci školy s nově zvolenými představiteli městského obvodu;
- zkvalitnit práci třídních učitelů s katalogovými listy tak, aby přesně, úplně a nezpochybnitelně vypovídaly o průběhu školní docházky každého žáka.

Celkově je řídicí práce ŘŠ hodnocena jako spíše nadprůměrná.

razítko

Podpis inspektora:

Vladislav Vančura v. r.

V Ostravě dne 1. února 1999

Přílohy: ---

Inspekční zprávu jsem převzal dne 4. 2. 1999

razítko

Podpis ředitele školy Antonín Dohnal v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu

inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Ostrava, MO Poruba, Klimkovická 55, PSČ 708 56	1999-02-25	146 114/99-005 043
Školský úřad: ŠÚ Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava	1999-02-25	146 113/99-005 043
Rada školy:	není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
----	----	Připomínky k IZ nebyly podány.